

VÝSLEDKY ANKETY BYROKRATICKÝ NEZMYSEL ROKA 2022

Byrokratický
nezmysel 2022

18%

1

VÝPOČET DAŇOVÉHO BONUSU – MATEMATICKÝ HLAVOLAM PRE POKROČILÝCH

Namiesto jednoduchého zvýšenia daňového bonusu na dieťa nastali komplikácie s jeho výpočtom. Po novom sa prihliada nielen na počet a vek detí, ale aj na čiastkový základ dane rodiča – zamestnanca či SZČO. Podľa počtu detí sa priradí percentuálny limit z čiastkového základu dane (od 20 do 55 %), pričom sa táto suma porovná s horným stropom daňového bonusu, ktorý je stanovený fixne. Navyše, účtovníci musia od júla do decembra 2022 každému zamestnancovi duplicitne vypočítať daňový bonus, a to starým aj novým spôsobom, a vyplatiť mu tú sumu, ktorá je vyššia.

14%

2

ŠTÁT ŽIADA ÚDAJE, KTORÉ UŽ MÁ, ABY MOHOL ZAVIEŠŤ PRAVIDLO, ŽE NEBUDE ŽIADAŤ ÚDAJE, KTORÉ MÁ

Štát sľuboval automatické zápisy rodných čísel do obchodného registra, no v praxi z podnikateľov aj naďalej robí „poštárov“ a žiada údaje, ktoré už má. Prečo? Aby mohol byť zavedený princíp jedenkrát a dost – teda aby viac nemohol žiadať údaje, ktoré už má. Hoci termín na zápis rodného čísla do obchodného registra bol do konca septembra 2022 a zákon stanovuje súdom dvojdňovú lehotu, desaťtisíce podnikateľov nemali zápis vybavený aj niekoľko týždňov, pretože zavalené zbytočnou agendou boli nielen firmy, ale aj úradníci. Navyše, podľa údajov z decembra 2022, ďalších takmer 90-tisíc subjektov sa ešte tejto byrokracii nestihlo venovať alebo o nej vôbec nevie.

14%

3

VYDAVATELIA PODCASTOV SA MUSIA REGISTROVAŤ NA MINISTERSTVE

Nová mediálna legislatíva priniesla vydavateľom množstvo administratívnych povinností, no jej znenie je nejednoznačné a zmätočné, o čom svedčia aj protichodné vyjadrenia predstaviteľov Ministerstva kultúry SR a Rady pre mediálne služby. Dôvodová správa k novému zákonu hovorí, že podcast je publikáciou, text zákona však hovorí, že zvukový záznam programu publikáciou nie je. Od rozlúštenia tohto legislatívneho hlavolamu pritom závisí, či sa aj na vydavateľov podcastov vzťahuje povinnosť zápisu do registra ministerstva kultúry, zápisu do registra partnerov verejného sektora, alebo povinnosť viesť zoznam darcov, ktorých dar presiahol päťdesiat eur, a množstvo ďalších povinností, za ktorých nedodržanie im hrozia nemalé pokuty.

13%

4. PODNIKATELIA NEMÔŽU VYUŽÍVAŤ OBČIANSKÝ PREUKAZ POČAS CELEJ DOBY JEHO PLATNOSTI

Nakoľko podnikatelia musia so štátom komunikovať elektronicky, potrebujú mať občianske preukazy s platnými certifikátmi pre e-podpis. Štát však pred júnom 2021 vydával také doklady, ktoré síce sú štandardne platné desať rokov, no pre zastaraný čip končí platnosť ich certifikátov už 31. 12. 2022. Konatelia firiem si tak musia vymeniť ešte platný občiansky preukaz, v opačnom prípade od začiatku roka 2023 elektronicky nepodpíšu žiadne dokumenty. Za výmenu z tohto dôvodu dokonca donedávna požadoval štát aj poplatok.

12%

5. DVOJAKÝ METER NA DOSTUPNOSŤ STRAVOVANIA – ŠTÁT OD ZAMESTNÁVATEĽOV POŽADUJE TO, ČO SÁM NEROBÍ

Ak firma chce, aby bol príspevok na stravovanie daňovým výdavkom, musí ho svojim zamestnancom vyplatiť vopred, s odôvodnením, že cieľom príspevku je zlepšiť dostupnosť stravovania najmä pre zamestnancov s nižšími príjmami. Zamestnávateľovi tak vzniká dvojitá byrokracia, pretože vopred nepozná budúcu dochádzku svojho zamestnanca, a v prípade, ak zamestnanec neodpracuje všetky pracovné dni v mesiaci, príspevok mu zamestnávateľ obvykle dodatočne kráti. Úplne iná situácia však platí pri príspevku za stravu počas pracovných ciest – v tomto prípade legislatíva vyplácanie vopred nepožaduje. Rovnaký meter štát neuplatňuje ani pri sociálnych a nemocenských dávkach, ktoré sú spravidla vyplácané späť.

8%

6. VARIŤ PRE ŠKOLU SA MÔŽE LEN TAM, KDE MÔŽU DETI AJ JESŤ

Školy, v ktorých sa nevarí, no majú zriadenú výdajňu jedla, nemôžu nadviazať spoluprácu s externou kuchyňou spĺňajúcou kritériá na prípravu detskej stravy. Jedlá do škôl môžu dodávať len kuchyne, ktoré sú súčasťou školskej jedálne – teda zariadenia, v ktorých sa nielen varí, ale aj jedáva, pretože slovo „jedáleň“ je odvodené od slova „jesť“.

7%

7. VOĽNOPREDAJNÉ LIEKY NIE JE MOŽNÉ PREDÁVAŤ VOĽNE

Pri liekoch, ktoré si môže zákazník kúpiť bez obmedzení v lekárni, či bez akejkoľvek „konzultácie“ v internetovej lekárni, nemá zmysel obmedzovať konkurenciu a zakazovať ich predaj v iných maloobchodných prevádzkach, ktoré splnia zákonom stanovené podmienky na ich skladovanie či manipuláciu s nimi. Uvoľnenie regulácie v tejto oblasti by zvýšilo dostupnosť v odľahlejších regiónoch a rozšírenie konkurencie by malo pozitívny vplyv aj na cenu týchto produktov. Napríklad česká legislatíva už takúto možnosť ponúka viac ako dvadsať rokov.

6%

8. NA OBSLUHU VÝŤAHOV POTREBUJE ZAMESTNANEC ŠKOLENIE AJ DOKLAD O ODBORNEJ SPÔSOBILOSTI

Na obsluhu vyhláškou stanovených vyhradených technických zariadení (napr. zdvihačích, tlakových...) sa vyžadujú doklady o odbornej spôsobilosti. Vyhláška pritom nepozná výnimky – týka sa taktiež zariadení s jednoduchou obsluhou, ako sú napríklad výťahy, ktoré sú pevnou súčasťou budov – administratívnych, výrobných budov a obchodných centier. Na obsluhu týchto jednoduchých a bezpečných zariadení legislatíva vyžaduje aj v súčasnosti písomný doklad o overení odborných vedomostí vyhotovený revíznym technikom. Pri potrebe zaškolenia obsluhy tak vyhláška hádže napríklad výťahy či niektoré zvislé posuvné brány do jedného vreca so žeriavmi či horskými dráhami.

5%

9. ZUBÁR MUSÍ MAŤ ZDRAVOTNÚ SESTRU/ASISTENTA, ZAMESTNAŤ VŠAK MÔŽE IBA NIEKTORÝCH

V zubnej ambulancii sa dnes v praxi môže zamestnať len malá časť stredoškolsky vzdelaných zdravotníkov. Dôvodom je, že pracovníci musia byť oficiálne špecializovaní na „zubarinu“, všeobecné zdravotné vzdelanie je dostačujúce len pri vysokoškolsky vzdelaných sestrah. Vysokokvalifikovaných pracovníkov v zubných ambulanciách a ľudí, ktorí túto prácu môžu vykonávať, je pritom na trhu dlhodobo nedostatok, a to aj napriek tomu, že asistovať zubárovi zvládne aj akýkoľvek zdravotník so stredoškolským vzdelaním. V zahraničí pritom ide o bežnú prax a príklady nájdeme aj na Slovensku – testy na ochorenie COVID-19 totiž mohli vykonávať všetci zdravotníci, bez ohľadu na špecializáciu.

3%

10. ŠTÁT DUPLICITNÝMI ŠTATISTIKAMI CHRÁNI POTRAVINOVÚ BEZPEČNOSŤ

Podnikatelia, ktorí umiestňujú na trh napríklad pšenicu, jačmeň, ovos či kukuricu, musia ministerstvu pôdohospodárstva oznamovať stav skladových zásob štandardne dvakrát ročne, počas mimoriadnej situácie a núdzového stavu raz mesačne. Cieľom novovzniknutej povinnosti je sledovať potravinovú bezpečnosť štátu. Tieto údaje navyše zbiera aj Štatistický úrad, čiže ide o duplicitnú administratívnu záťaž. Zozbierané štatistiky sú ale pre stanovený účel nepoužiteľné, pretože stav zásob prvovýrobcov, distribútorov a spracovateľských podnikov sa dynamicky mení a nahlásené dáta neposkytujú informácie o situácii na trhu.

1 065
ODOVZDANÝCH
HLASOV

Zdrúženie mladých
podnikateľov Slovenska®

SLOVENSÁ KOMORA
DAŇOVÝCH PORADCOV